

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

Charter on EU:n Horisontti 2020 -ohjelman rahoittama tutkimushanke, joka on syntynyt halusta ymmärtää paremmin arktisten alueiden nopeisiin ilmaston ja maankäytön muutoksiin johtavia prosesseja.

Hankkeen nimi tulee englanninkielisen nimen lyhenteestä: ***Drivers and Feedbacks of Changes in Arctic Terrestrial Biodiversity (Arktisten maa-alueiden luonnon monimuotoisuuden vaikuttavat tekijät ja takaisinkytkennät)***. Syksyllä 2020 alkaneessa nelivuotisessa hankkeessa on mukana 21 tutkimuslaitosta yhdeksästä maasta (koko lista löytyy *täältä*). Charteria koordinoi Lapin yliopiston Arktinen keskus ja sen johtajana on tutkimusprofessori Bruce Forbes.

Charter keskittyy muutokseen Pohjois-Euroopassa ja Luoteis-Venäjällä. Ilmaston ja maankäytön muutokset vaikuttavat niin arktisen luonnon monimuotoisuuteen kuin lumipeitteeseen, merijäähän ja ikiroutaan. Niiden muutoksilla on puolestaan seurannaisvaikutuksia ja takaisinkytkentöjä Arktiksen alueelliseen ilmastoon.

Ilmaston, maankäytön ja luonnon monimuotoisuuden muutokset tuntuvat erityisesti luonnossa työskentelevien ihmisten kuten poronhoitajien arjessa. Esimerkiksi talvella 2013-2014 koettiin maailman tuottavimmalla poronhoitoalueella Jamalin niemimaalla Siperiassa laaja laidunten jäätyminen. Sen seurauksena tundralla asuvat nenetsit menettivät vähintään 61 000 poroa eli arviolta vähintään joka viidennen poronsa. Osa perheistä menetti kaikki poronsa. He alkoivat harjoittaa kalastusta voidakseen elää tundralla sen ajan, kun porotokkien toipuminen ennalleen kestää. Suomessa puolestaan talven 2019-2020 vaikeat laidunnusolot johtivat arviolta 15 000 poron menetyksiin ja samalla poronhoitajien työtaakan lisääntymiseen ja suuriin taloudellisiin tappioihin.

www.charter-arctic.org

@CharterArctic

ARCTIC CENTRE
University of Lapland

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

Poronhoitajille ja poronhoidon ympärille muodostuneille kulttuureille poro on eläimenä äärimmäisen tärkeä. Samalla se on myös avainlaji arktisissa ekosysteemeissä; sen olemassaolo vaikuttaa voimakkaasti eliöyhteisöjen toimintaan. Porolaidunnuksen ohjailun avulla poronhoito voi elinkeinona vaikuttaa jopa ikirouta-alueiden lämpötilaan, ja kasvillisuusvaikutusten kautta alueelliseen ilmastoon.

Charter-hankkeen tavoitteena on edistää arktisten yhteisöjen sopeutumiskykyä ilmastossa ja luonnon monimuotoisuudessa tapahtuviin muutoksiin. Tätä tehdään muun muassa yhdistämällä havaintoja, analyysyjä ja mallinnuksia. Hankkeessa haetaan pitkää aikaperspektiiviä siihen, mitä jo olemassa oleva havaintoaineisto kertoo tapahtuneista muutoksista lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Muutosten tarkasteluväli alkaa aina holoseenikaudelta (viimeksi kuluneet 11 000 vuotta), mutta yksityiskohtaiset tutkimukset kohdentuvat viimeisten 40 vuoden aikajaksolle.

Yhdessä paikallisten elinkeinojen harjoittajien kanssa työskennellen Charter tuottaa tietoa ja kehittää vaihtoehtoisia polkuja tulevaan. Tarkoituksena on entistä paremmin sisällyttää paikallisten elinkeinojen, kuten poronhoidon, vaikutuksia ilmastomallinnuksen työkaluihin. Charter pyrkii näin kehittämään alueellisesti tärkeät elinkeinot huomioivia skenaarioita vuoteen 2050 saakka. Tavoitteena on, että päätöksenteko ottaisi huomioon myös paikallisten yhteisöjen ja elinkeinojen aktiivisen toimijuuden muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hillinnässä.

www.charter-arctic.org

@CharterArctic

ARCTIC CENTRE
University of Lapland

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

Charter koostuu seitsemästä “työpaketistä”, joissa tutkijat useasta maasta ja eri tieteenaloilta tekevät tutkimusta yhdessä. Hankkeen aikana sen työtä tukee myös neuvoa-antava asiantuntijaryhmä, johon kuuluu ammattilaisia poronhoidon, hallinnon eri tasojen ja tiedeviestinnän aloilta.

Mikäli haluat lisätietoa suomeksi, ota yhteyttä: sirpa.rasmus@ulapland.fi

www.charter-arctic.org

@CharterArctic

ARCTIC CENTRE
University of Lapland